18005125

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

De voorzitter van Provinciale Staten
p/a Statengriffie

PROVINCIE ZEELAND
AFD. SG AMBT.
AFD. TERMIJN pb-sta
DATUM 28 FEB. 2018
DOC.NR.
ZAAK NR.
CLASS.

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Begroting/jaarplan 2018 NV Zeeland Seaports /GDO rapportage 2017	18003075	A. Bastiaanse +31 118 631609	28 FEB. 2018

Middelburg, 28 februari 2018

Geachte voorzitter,

Hierbij ontvangt u de begroting en het jaarplan 2018 van NV Zeeland Seaports (NV ZSP), conform het deelnemingenbeleid, ter kennisname. De begroting en het jaarplan 2018 zijn vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de NV ZSP, gehouden op 6 december 2017. Voorts ontvangt u hierbij ter kennisname de rapportage over de garantstelling GR Zeeland Seaports ten behoeve van NV Zeeland Seaports, De Garantie- en Dienstverlening Overeenkomst (GDO) rapportage 2017 is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijk Regeling ZSP, eveneens gehouden op 6 december 2017.

Begroting, jaarplan en meerjarenraming 2018 – 2021 NV ZSP
Samenvattend: de vooruitzichten zijn positief, bijna alle segmenten verwachten groei, lichte daling kosten, resultaat deelnemingen sterk verbeterd en een verwachte nettowinst van € 11 miljoen. Dit geeft vertrouwen voor nu en de toekomst.

* De begroting 2018 is gebaseerd op het stand alone scenario (alleen ZSP).
* De totale omzet stijgt met 5,7% (verwachte groei SMP gemiddeld 3,5%), wat fors beter is in vergelijking met de beperktere groei in 2016 en 2017.
* Op basis van het Strategisch Master Plan is een ambitieuze managementagenda opgemaakt met circa 100 actiepunten. Een groot aantal van deze actiepunten wordt in 2018 opgestart, uitgevoerd of afgerond.
* Ten tijde van het opmaken van deze begroting was de samenwerkingsovereenkomst tussen Rijk, Provincie Zeeland en Zeeland Seaports nog niet opgesteld en was nog verre van duidelijk hoe de boekhoudkundige verwerking van deze kosten zijn beslag zou krijgen. Om die reden is in deze begroting geen rekening gehouden met eventuele kosten in 2018 voor de Thermphos sanering (dat deze kosten in 2017 moeten worden genomen is niet ondenkbaar).
* In 2017 zijn de zeehavens in Nederland, waaronder Zeeland Seaports, niet meer vrijgesteld van vennootschapsbelastingplicht. Vanwege het ontbreken van een level playing field is hiertegen beroep aangetekend. Ervan uitgaande dat de zeehavens onder het vennootschapsbelastingregime zullen vallen is Zeeland Seaports al geruime tijd in overleg met de belastingdienst over de waardering van de beginbalans enz. De uitkomsten van deze afstemming zijn nog steeds onzeker zodat de effecten van de invoering van de vennootschapsbelasting lastig in te schatten zijn en vooralsnog ter grootte van 25% over de commerciële winst zijn opgenomen.
* Belangrijke projecten die in 2018 worden uitgevoerd of waarvan de uitvoering (naar verwachting) in 2018 start zijn onder andere de bouw van de Nieuwe Sluis in Terneuzen, de verbeterde diepgang voor de haven van Vlissingen door het weghalen van drempels op de Wielingen en de invoering van dynamische kielspeling en de verdere realisatie van Maintenance Valuepark. Tevens is er veel aandacht voor de voorziene realisatie van een midsized containerterminal, de voorbereiding voor nieuwe ontwikkeling in Sloehaven-West, Sloepoort, Axelse vlakte III en de Westelijke Kanaaloever.

Begroting 2018 in relatie tot de fusie ZSP/HbG
Na completion zullen beide begrotingen naast elkaar worden gelegd en zal een nieuwe begroting voor 2018 worden opgemaakt en het dan gebruikelijke besluitvormingstraject ingaan.

Rapportage garantstelling GR Zeeland Seaports 2017 ten behoeve van N.V. Zeeland Seaports
Voor de verzelfstandiging is eind 2010 de garantie en dienstverleningsovereenkomst (GDO) getekend. In deze overeenkomst is de garantstelling van de GR ZSP aan de NV ZSP vastgelegd. Zoals afgesproken in de overeenkomst wordt jaarlijks bij de begroting een rapportage over de garanties verstrekt.
Bij de opstelling van de GDO 2017 rapportage is er van uit gegaan dat de garantiecurve (voorlopig) niet wordt aangepast.

GDO rapportage in relatie tot de fusie ZSP/HbG
In het kader van de fusieonderzoeken zijn de 2 businessplannen van HbG en ZSP geconsolideerd. Hieruit blijkt dat de noodzakelijke ratio's om te komen tot zelfstandige financiering in de komende jaren nog niet worden behaald. Uiteraard kan de combinatie leiden tot een verbetering van de ratio's en wellicht ook tot een versnelde afbouw van de garantie.
Aan de andere kant zal een bijdrage aan de sanering van de Thermhos terreinen weer een negatief effect opleveren. Indien de fusie doorgang vindt zal, zoals overeengekomen een extra afname van 2 x € 20 miljoen in de garantiecurve worden geformaliseerd. In 2018 zal de GDO rapportage een beeld geven van de geconsolideerde vermogensbehoefte en het verloop van de financiële- en bankratio's.

Vooralsnog is de GDO rapportage 2017 stand alone
* In de GDO rapportage 2017 zijn de ambities/effecten van het SMP 2015-2022 meegenomen. Uit de in 2016 door Zanders uitgevoerde marktconsultatie garantstelling blijkt dat het gehanteerde referentiekader nog steeds actueel is.
* De financieringscurve ontwikkelt zich positief t.o.v. de in 2010 verwachte curve. Oorzaken zijn en lage rentestand en minder investeringen (gunstige aanbestedingsresultaten en uitstel). De gemiddelde bufferruimte bedraag € 108 miljoen. Het jaar waarin ZSP zelfstandig financierbaar is (2026), is gelijk gebleven.
* De effecten van de Vennootschapsbelasting evenals de investeringsplanning zijn vanwege onzekerheden nog niet meegenomen in de curve. Deze 2 factoren kunnen zorgen voor afwijkingen in de toekomstige financieringsbehoefte. Daarnaast kan de fusie eveneens voor afwijkingen in de toekomstige financieringsbehoefte zorgen.
* Een belangrijke constatering is dat de garantstelling niet volledig wordt benut. De actuele financieringspositie per 30 september 2017 is als volgt:

	leningen onder garantie	*garantieplafond/garantie GR*
NV ZSP	€ 314,5 miljoen	€ 500 miljoen
WarmCO2	- 65,0 miljoen	- 65 miljoen
Totaal	€ 379,5 miljoen	€ 565 miljoen

Wij zijn van mening dat NV Zeeland Seaports een duidelijke en reële Garantie- en Dienstverlening Overeenkomst rapportage 2017 heeft opgesteld, gebaseerd op de uitgangspunten en ontwikkelscenario's conform het Strategisch Masterplan Zeeland Seaports 2015 - 2022.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 2

BEGROTING 2018
N.V. ZEELAND SEAPORTS

N.V. Zeeland Seaports
Schelpenpad 2
4531 PD Terneuzen

INHOUDSOPGAVE

		Pagina
1.	Jaarplan 2018	3
2.	Begroting 2018	5
3.	Toelichting op de begroting 2018	7
4.	Investeringsbegroting 2018	15
5	Kasstroomoverzicht	16
6.	Meerjarencijfers 2018-2021	17

1. JAARPLAN 2018

2018 Zeeland Seaports stand alone
Ten tijde van het opmaken van deze begroting is het besluitvormingsproces bij de aandeelhouders over de voorgenomen fusie tussen Zeeland Seaports en het Havenbedrijf Gent in volle gang. Zeeland Seaports hoopt en verwacht dat dit proces begin december op alle fronten met een goedkeuring afgesloten zal kunnen worden en dat in 2018 het nieuwe gecombineerde havenbedrijf zal kunnen starten.

Deze begroting is de weerslag van het proces dat binnen Zeeland Seaports in de afgelopen weken is gevoerd met als doel een begroting op te maken die uitgaat van een stand alone scenario. Oftewel, de fusie(partner) wordt hier niet in meegenomen. Zodra de beide begrotingen en de fusie zijn goedgekeurd, zullen deze naast elkaar worden gelegd, zal een nieuwe begroting voor 2018 worden opgemaakt en het dan gebruikelijke besluitvormingstraject ingaan. In dat kader is het proces van de afgelopen weken dan ook zeer wel zinvol geweest voor Managementteam van Zeeland Seaports en alle betrokken medewerkers. De in dit document vervatte voor 2018 beoogde doelstellingen en de opgemaakte plannen zullen ook in het fusiebedrijf hun uitvoering kennen en de financiële vertaling daarvan aldus ook in de gezamenlijke begroting terug te vinden zijn.

Daarom is ook voor 2018 uitgegaan van “Winning Combinations”, het Strategisch Masterplan (SMP) van Zeeland Seaports, door het bedrijf in nauwe samenwerking met haar stakeholders uitgetekend, door haar Raad Van Commissarissen goedgekeurd en door haar aandeelhouder vastgesteld. Op basis daarvan is in 2016 een ambitieuze managementagenda opgemaakt met een kleine honderd actiepunten. Net zoals in 2017 zijn ook in het jaarplan van 2018 de uitgangspunten van het SMP meegenomen en is een fors aantal managementagenda projecten opgenomen, die in 2018 ofwel worden opgestart, uitgevoerd of afgerond. Omdat de strategische doelstellingen van het Havenbedrijf Gent niet sterk afwijken van die van Zeeland Seaports, is de verwachting dat de fusie slechts hier en daar verandering zal geven in focus en prioriteit.

Ook wordt in 2018 uitgegaan van de huidige aandeelhouderstrategie, waaronder het verhangen of vervreemden van niet core-deelnemingen en afbouw van de schuld en de daarmee gepaard gaande garantiestelling door de aandeelhouders.

Commerciële doelstellingen
2018 staat in het teken van verdere economische groei en een positief klimaat binnen het merendeel van de segmenten. Samen met de reeds gevestigde bedrijven wordt gezocht naar een uitbouw van nieuwe activiteiten, clustering en verdere verankering van bestaande activiteiten om een duurzame toekomst te garanderen. Door middel van hunting worden nieuwe bedrijven gezocht die zorgen voor een verdere realisatie van de inzet op clustering en het vergroten van de toegevoegde waarde.

Door de positieve economische vooruitzichten voor 2018 en de positief gestemde klanten van Zeeland Seaports, is de doelstelling voor de uitgifte van grond in 2018 dan ook, voor het vierde jaar op rij, meer grond uit te geven dan de gemiddelde uitgifte van 20 ha zoals voorzien in het SMP, namelijk minimaal 22 ha. Daarbij is ook oog voor flexibiliteit van contracten voor bepaalde segmenten. Een stijging van ruim € 2 mln (8,6%) aan inkomsten uit gronduitgifte en aanpassingen van contracten wordt verwacht, onder andere door nieuwe vestigingen en uitbreidingen bij bestaande klanten. De betaling van enkele eerder afgesloten contracten zal in 2018 ingaan. Tevens wordt gestreefd naar minimaal 35 mln ton zeevaart en binnenvaartoverslag. Dit zou een evenaring zijn van het recordjaar 2011.

Het haven- en kadegeld zal een stijging laten zien van € 1,8 mln (8,5%). Veel segmenten zullen profiteren van de verwachte economische groei en ook binnen de offshore wind sector zal de activiteit in 2018 fors toenemen.

Belangrijke projecten waarvan in 2018 uitvoering wordt verwacht zijn onder andere de bouw van de Nieuwe Sluis in Terneuzen, de verbeterde diepgang voor de haven van Vlissingen door het weghalen van drempels op de Wielingen en de invoering van dynamische kielspeling en de verdere realisatie van Maintenance Valuepark. Tevens is er veel aandacht voor de voorziene realisatie van een mid-sized containerterminal, de voorbereiding voor nieuwe ontwikkeling in Sloehaven-West, Sloepoort, Axelse vlakte III en de Westelijke Kanaaloever.

Met betrekking tot de sanering van het voormalige Thermphos terrein, heeft Zeeland Seaports toegezegd, in overleg met de beoogde fusiepartner, de kostenverdeling zoals voorgesteld in het Samsom rapport te accepteren. Dit houdt in dat de reeds gecommitteerde € 20 mln wordt verhoogd met 1/3 deel van het tekort van € 83 mln, zijnde € 27,7 mln. Het Rijk en de Provincie Zeeland hebben zich gecommitteerd aan de verstrekking van de overige benodigde middelen. Naast de door Zeeland Seaports toegezegd € 47,7 mln, zal in de toekomst voor de exploitatie van het dan schone terrein, nog eens ca. € 40 mln door Zeeland Seaports geïnvesteerd worden in het aanleggen van de benodigde infrastructuur voor het terrein, waarmee de investering in totaal een € 90 mln omvat (onafgezien van de bedragen die via een claim van ZSP op de boedel van Thermphos tot nu toe zijn ingezet). Ten tijde van het opmaken van deze begroting is de samenwerkingsovereenkomst tussen het Rijk, Provincie Zeeland en Zeeland Seaports nog niet opgesteld en is nog verre van duidelijk hoe de boekhoudkundige verwerking van deze kosten zijn beslag gaat krijgen.

Om die reden is in deze begroting geen rekening gehouden met eventuele kosten in 2018 voor de Thermphos sanering.

In 2018 zal verder gewerkt worden aan de certificering Ecoports voor Zeeland Seaports, die uiteindelijk in 2019 tot resultaat moet leiden.

Verdere procesoptimalisatie en een ontwikkelplan voor leidinggevenden geven o.a. gevolg aan een wens tot verdere professionalisering van de organisatie.

Omzet en financieel resultaat 2018
De haveninkomsten stijgen ten opzichte van 2017met €1,8 mln als gevolg van een toename in het aantal overgeslagen tonnen (+ 1,6 mln ton zeevaart) en tariefswijziging. In nagenoeg alle segmenten wordt een groei verwacht. Op het gebied van erfpachten en huren is de stijgende lijn van de afgelopen periode (2017) meegenomen. Er wordt daarnaast uitgegaan van een additionele uitgifte in 2018 van 22 ha.

De totale omzet stijgt daarmee met 5,7%, wat fors beter is in vergelijking met de beperktere groei in 2016 en 2017.

In 2018 wordt er ook fors geïnvesteerd in groot onderhoud en upgrade van met name kadevoorzieningen in de kanaalhavens in Terneuzen. Via deze investeringen wordt de bestaande technische- , en economische levensduur opgerekt.

Het bedrijfsresultaat over 2018 komt uit op €21,4 mln excl. belasting. Het effect van de invoering van de vennootschapsbelasting is eind 2017 nog steeds lastig in te schatten omdat de waarde van de openingsbalans nog niet is vastgesteld. Op dit moment wordt daarom nog uitgegaan van 25% van het commerciële resultaat.

Het totale resultaat inclusief deelnemingen en rentelasten komt voor belasting uit op 11,1 mln positief. Dit resultaat is fors beter (+ € 11 mln) dan in 2017. In 2017 werd het resultaat immers nadelig beïnvloed door de bijdrage aan de Nieuwe Sluis in Terneuzen ad. € 6 mln. Daarnaast zien we een mooie toename van de omzet met €3 mln en een verdere reductie van de kosten met €1 mln.

Invoering vennootschapsbelasting per 2017
In 2017 zijn de zeehavens in Nederland, waaronder Zeeland Seaports, niet meer vrijgesteld van vennootschapsbelastingplicht. Tegen dit besluit van de Europese Commissie is door de Nederlandse zeehavens beroep aangetekend bij het Europese Hof in Luxemburg. Het ontbreken van een level playing field in de Europese Unie is hiervoor de belangrijkste motivatie. Pas in 2018 wordt hierover een uitspraak verwacht.

Ervan uitgaande dat de zeehavens onder het vennootschapsbelastingregime zullen vallen is Zeeland Seaports al geruime tijd in overleg met de belastingdienst over de waardering van de beginbalans. Er moet onder andere overeenstemming worden bereikt over de te hanteren discontovoet, de wijze van waardering en de positie van de verschillende deelnemingen van Zeeland Seaports. De uitkomsten van deze afstemming zijn nog steeds onzeker zodat de effecten van de invoering van de vennootschapsbelasting lastig in te schatten zijn en vooralsnog ter grootte van 25% over de commerciële winst zijn opgenomen .

2. Begroting 2018 N.V. Zeeland Seaports

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018		Begroting 2017		Rekening 2016	
Som der bedrijfsopbrengsten						
Netto-omzet						
Haven-, kade- en boeiengelden	22.486		20.695		21.731	
Erfpacht en huur terreinen	29.625		28.124		26.796	
		52.111		48.819		48.527
Overige bedrijfsopbrengsten						
Gebruiksvergoeding	1.040		1.019		1.549	
Verhuur bedrijfsmiddelen	1.058		992		955	
Vergoeding onderhoudskosten	830		803		703	
Vergoeding uitvoering publieke taken	556		556		556	
Overige baten	339		734		5.121	
		3.823		4.105		8.885
TOTAAL		***55.934***		***52.923***		***57.412***
Som der bedrijfslasten						
Personeelslasten						
Lonen en salarissen	6.084		6.054		6.192	
Sociale lasten	1.637		1.684		1.345	
Overige personeelslasten	1.173		937		593	
		8.895		8.674		8.130
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa						
Afschrijvingen immateriële vaste activa	770		708		590	
Afschrijvingen materiële vaste activa	7.747		7.420		7.039	
Bijzondere afwaarderingen	0		0		532	
		8.517		8.128		8.160
Overige bedrijfslasten						
Exploitatiekosten	14.376		21.277		11.756	
Overige bedrijfskosten	2.742		2.774		2.329	
		17.118		24.050		14.085
TOTAAL		***34.529***		***40.853***		***30.375***
BEDRIJFSRESULTAAT		**21.404**		**12.071**		**27.036**
Financiële baten en lasten						
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2.716		3.457		3.437	
Rentelasten en soortgelijke kosten	-11.579		-12.277		-12.628	
		-8.863		-8.820		-9.191
Resultaat deelnemingen						
Resultaat deelneming VCB	p.m.		0		0	
Resultaat overige deelnemingen	-1.480		-2.936		-4.818	
		-1.480		-2.936		-4.818
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		**11.061**		**315**		**13.028**
Vennootschapsbelasting		2.765		0		0
RESULTAAT NA BELASTINGEN		**8.296**		**315**		**13.028**

	Begroting 2018	Begroting 2017	Rekening 2016
EBIT (= bedrijfsresultaat + resultaat deelnemingen)	19.924	9.135	22.219
EBIT-marge (= EBIT / bedrijfsopbrengsten)	36%	17%	39%
EBITDA (= bedrijfsresultaat + resultaat deelnemingen + afschrijvingen)	28.441	17.263	30.379
EBITDA-marge (= EBITDA / bedrijfsopbrengsten)	51%	33%	53%

De SMP targets voor deze ratio's zijn vastgesteld op onderstaande waarden:

EBIT = 29.846 EBIT-marge = 43%

EBITDA = 38.163 EBITDA-marge = 55%

3. Toelichting begroting 2018 Zeeland Seaports
(bedragen x € 1.000)

Som der bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet	2018	2017
Haven-, kade- en boeiengelden		
Zeevaart	19.066	17.635
Binnenvaart	3.420	3.060
	22.486	20.695

De raming is gebaseerd op de werkelijke opbrengsten in het boekjaar 2017 aangevuld met een inschatting van de toekomstige ontwikkelingen in het havenverkeer. Deze informatie is bij klanten van Zeeland Seaports opgehaald. In de begroting 2018 is ervan uitgegaan dat de havengeldtarieven zullen stijgen als gevolg van inflatie (+ 1,4%).

De overslag in tonnen zal in 2018 stijgen ten opzichte van 2017 met 1,6 miljoen ton tot 35,1 miljoen ton (+ 5%), met name op havengeld plichtige ligplaatsen.

Erfpacht en huur terreinen	29.625	28.124

De raming is gebaseerd op de lopende contractenportefeuille. In 2018 stijgt de omzet erfpacht en huur door indexering van prijzen en de uitgifte van gronden in 2017 en 2018.
Een groei van de inkomsten erfpacht en huur wordt verwacht als gevolg van nieuwe uitgiften in 2018 (22 hectare), afbouw kortingen en indexatie op basis van inflatie.

De raming is gebaseerd op de lopende contractenportefeuille. In 2018 stijgt de omzet erfpacht en huur door indexering van prijzen (16% van de stijging), afbouw kortingen en de uitgifte van gronden in 2017 en 2018 (22 ha in 2018). Nieuwe uitgifte van gronden is verantwoordelijk voor 70% van de verwachte stijging.

Totaal netto-omzet	***52.111***	***48.819***

Overige bedrijfsopbrengsten	2018	2017
Gebruiksvergoeding	1.040	1.019

De raming is gebaseerd op de werkelijke opbrengst van gebruiksvergoedingen in 2017, waarin geen veranderingen worden verwacht.

Verhuur bedrijfsmiddelen	1.058	992

De omzet door verhuur bedrijfsmiddelen zal in 2018 stijgen ten opzichte van de begroting van 2017, door een in oktober 2017 nieuw afgesloten contract inzake een spooraansluiting.

Vergoeding onderhoudskosten	830	803

Ingevolge de tussen het voormalig Havenschap Terneuzen en Dow Benelux NV gesloten overeenkomst wordt de Braakmanhaven voor rekening van Dow Benelux NV onderhouden door ZSP.

Vergoeding uitvoering publieke taken	556	556

Bij de oprichting van ZSP is de vergoeding voor de door de GR ZSP afgegeven garantie bepaald op € 36 miljoen. Hiervan is € 26 miljoen uitbetaald in contanten. De overige € 10 miljoen zal ZSP vergoeden in de vorm van de uitvoering van publieke taken. Deze vergoeding valt gedurende de looptijd van de garantie (tot 2028) vrij ten gunste van de post overige bedrijfsopbrengsten.

Overige baten	339	734

Deze post betreft de opbrengsten uit optievergoedingen, landbouwinkomsten, doorberekening van nutsvoorzieningen en doorberekende kosten aan derden wegens afwikkeling van schadegevallen.

In het kader van de in 2007 vastgestelde verordening heffing haven ontvangstvoorzieningen ontvangt ZSP per scheepsbezoek een vergoeding voor de administratieve verwerking van het Haven Afval Plan (HAP). Deze vergoeding is eveneens onder deze post verantwoord.

In 2018 valt deze post lager uit dan in de begroting 2017. Reden is dat voor 2017 een resultaat op een grondtransactie werd gerealiseerd van € 0,6 mln. In 2018 zijn in de begroting geen grondverkopen voorzien.

Totaal overige bedrijfsopbrengsten	***3.823***	***4.105***
TOTAAL SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	**55.934**	**52.923**

Som der bedrijfslasten

Personeelslasten	**2018**	**2017**
Lonen en salarissen		
Brutosalarissen	5.979	5.827
Commissarissenvergoedingen	50	65
Uitzendkrachten en inhuur	155	312
Doorberekende personeelskosten	-100	-150
	6.084	6.054

De raming van de lonen en salarissen is gebaseerd op het verwachte aantal medewerkers en de verwachte loonontwikkeling. De loonontwikkeling betreft de afgesproken CAO stijging (1,5%) en groei van medewerkers binnen de salarisschaal (ca. 2%). Per saldo dalen de salariskosten doordat er minder vacatures begroot worden dan voorheen.

In de brutosalarissen zijn ook weer de kosten van de niet-actieven meegenomen. Deze vallen echter weg tegen de vrijval van de personeelsvoorziening niet actieven, zodat deze kosten per saldo niet op de begroting 2018 drukken.

De personele bezetting van ZSP bedraagt in 2018 87 fte inclusief nog niet ingevulde vacatures (4 fte). Dit is een vermindering van 5,5 fte t.o.v. begroting 2017 (92,5 fte).

Sociale lasten		
Pensioenlasten	839	776
Sociale lasten	799	908
	1.637	1.684

De raming is gebaseerd op de raming van de lonen en salarissen en de verwachte premiepercentages 2018.

Overige personeelslasten		
Reis-en verblijfkosten	666	554
Opleidingskosten	258	179
Wervingskosten	50	50
Werkkleding	20	20
Overige personeelskosten	179	134
	1.173	937

De reis- en verblijfskosten betreft vergoedingen voor woon-/werkverkeer, een functie gebonden auto leaseregeling en dienstreizen. De opleidingskosten zullen stijgen als gevolg van een gepland managementprogramma en verscherpte eisen inzake de uit te voeren taken in het kader van verkeersbegeleiding.
De hoogte van deze post is verder ingeschat op basis van de werkelijke kostenontwikkeling in 2017.

Totaal personeelslasten	***8.895***	***8.674***

Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	2018	2017
Afschrijvingen immateriële vaste activa		
Afschrijving software	770	708
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Afschrijving gebouwen	289	290
Afschrijving haveninfrastructurele werken	7.172	6.774
Afschrijving hardware	250	353
Afschrijving inventaris	3	3
Afschrijving vervoermiddelen	0	0
Afschrijving vaartuigen	33	0
	7.747	7.420
Totaal afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	***8.517***	***8.128***

Deze post betreft de raming van de jaarlijkse afschrijving op de immateriële en materiële vaste activa. Er is rekening gehouden met de afschrijving op de nieuw te activeren investeringen (zie investeringsbegroting).

Overige bedrijfslasten	2018	2017
Exploitatiekosten		
Onderhoud en beheer		
Baggerwerk	2.376	2.602
Sporen	194	299
Wegen en terreinen droog	1.245	1.223
Kades en terreinen nat	670	957
Overige kosten haveninfrastructuur	1.007	970
Overige bedrijfsmiddelen	362	552
	5.854	6.602

De geraamde kosten zijn gebaseerd op een in 2017 geactualiseerd onderhoudsplan. De onderhoudskosten van nieuw opgeleverde projecten zijn hierin begrepen.

Onderzoek en ontwikkeling	1.530	7.503

In het Strategisch Masterplan zijn ambities geformuleerd op het gebied van duurzaamheid, logistiek en innovatie. Daarnaast worden haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd ten behoeve van nieuw te vestigen bedrijven in de haven.

In 2017 is een bijdrage geleverd aan de realisatie van de nieuwe zeesluis in Terneuzen van € 6 mln. Deze bijdrage is geheel ten laste van het resultaat 2017 gebracht.

Diverse exploitatiekosten	2.403	2.395

Deze categorie betreft kosten voor onroerend zaakbelasting, waterschapslasten en verontreinigingsheffing, verzekeringen, gas, water en elektra, waterverbruik kades, huur van bedrijfsmiddelen, kosten van landbouwgrondexploitatie en overige belastingen.

Afdrachten havengelden en nautische diensten	3.479	3.645

Onder deze post zijn opgenomen de af te dragen havengelden aan Dow Benelux op contractbasis met betrekking tot de Braakmanhaven.

Tot en met begroting 2016 is gewerkt met een inschatting op basis van afdracht 2012 in afwachting van een discussie over de hoogte van de afdracht. In 2018 wordt de actuele inschatting van de hoogte van de afdracht begroot.

Informatisering en automatisering	1.110	1.127

Dit betreft kosten voor onderhoud van software, hardware, (glasvezel)infrastructuur, datacommunicatie, copiers, servicecontracten voor het nautisch verkeersbegeleidingscentrum en onderzoek en advies ICT.

Overige bedrijfskosten

Bureaukosten	333	307

Onder deze post is begrepen: kantoorbenodigdheden, porti en drukwerk, vakliteratuur, lidmaatschappen, schoonmaakkosten, onderhoud van inventaris en overige bureaukosten.

Communicatie, acquisitie- en representatiekosten	1.489	1.502

Communicatiestrategie en -middelen worden ingezet ter ondersteuning van de commerciële uitvoeringsplannen. Op basis van deze plannen benadert ZSP belangrijke doelmarkten. Deze zijn gericht op adverteren in relevante media (gedrukt en in toenemende mate digitaal), op het organiseren en sponsoren van evenementen, deelname aan beurzen, congressen en handelsreizen met de hiervoor benodigde marketing middelen.

In 2018 zal ZSP sterk inzetten op verdere ontwikkeling en structurering van de interne communicatie. Ontwikkelingen in de organisatie op frequente basis en op consistente wijze delen met de medewerkers. Regulier geplande personeelsbijeenkomsten maken deel uit van deze ontwikkeling. In periode van krapte op de arbeidsmarkt is een effectieve benadering van de doelgroep van groot belang. De rol van social media zal hierin verder uitgebouwd worden.

De communicatie met de directe omgeving van ZSP is van groot belang om in die omgeving draagvlak te kunnen krijgen/behouden voor de blijvende ontwikkeling van de Zeeuwse havens. Hierbij ligt de focus in de eerste plaats op strategisch omgevingsmanagement, het verzorgen van presentaties aan diverse groepen zoals onderwijs, netwerkorganisaties en overheden en het deelnemen aan open dagen en regionale beurzen zijn hiervan voorbeelden. Het organiseren van evenementen en sponsoring van en donaties aan regionale activiteiten zijn belangrijk voor de beeldvorming bij klanten en in de inwoners van de regio.

Advies- en accountantskosten	845	870

Onder deze post vallen de verplichte accountantscontrole en overige accountantswerkzaamheden. Daarnaast maakt Zeeland Seaports gebruik van externe adviseurs voor specialistische werkzaamheden die niet met de bestaande formatie opgevangen kunnen worden.

Diverse overige kosten	75	100

Afschrijvingskosten debiteuren en incassokosten zijn de voornaamste posten binnen de diverse overige kosten. Risico's zijn op basis van kans en financieel effect geraamd.

Totaal overige bedrijfskosten	*2.742*	*2.779*
Totaal overige bedrijfslasten	***17.118***	***24.050***
TOTAAL SOM DER BEDRIJFSLASTEN	**34.529**	**40.853**

Financiële baten en lasten	2018	2017

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Rente verstrekte leningen deelnemingen	1.178	1.781
Beschikbaarheidsvergoeding	1.342	1.458
Overige rentebaten	196	218
	2.716	3.457

De rente op verstrekte leningen deelnemingen betreft o.a. de rente op de verstrekte kasgeldleningen aan Valuepark Terneuzen. Deze rente is tevens verantwoord onder de rentelasten (rente kasgeldleningen). Per saldo heeft deze post geen invloed op het resultaat.
In 2017 zijn de aan WarmCo2 verstrekte leningen omgezet in eigen vermogen met preferente winstdeling. De in 2017 geraamde rentebaten ad € 0,6 mln uit deze leningen komen in 2018 te vervallen. Dit verschil resulteert in een verbetering van het resultaat deelneming WarmCo2 met hetzelfde bedrag. Geconsolideerd zal het gevolg van deze transactie geëgaliseerd zijn.

De beschikbaarheidsvergoeding betreft de vergoeding die WarmCO2 en Valuepark Terneuzen betalen voor garanties op het vreemd vermogen.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rente vaste geldleningen	0	0
Rente rolloverleningen	-226	-830
Rente kasgeldleningen	-1.245	-1.222
Rente rekening-courant	-2	-2
Derivaten	-7.429	-7.478
Afschrijving unwindwaarde	-393	-541
Geactiveerde rente materiële vaste activa in aanbouw	0	220
Afschrijving vergoeding garantstelling participanten	-2.280	-2.420
Overige rentelasten en bankkosten	-4	-4
	-11.579	-12.277

De totale rentelasten zijn in 2018 lager begroot dan in 2017. Het gemiddeld betaalde rentepercentage is in 2018 2,67% (begroting 2017 2,74%) bij een gemiddelde leningenportefeuille van € 290,2 mln exclusief de leningen ten behoeve van Valuepark Terneuzen (begroting 2017 € 305,7 mln).

Derivaten worden door ZSP uitsluitend ingezet in verband met renterisicomanagement en kennen geen speculatieve elementen.

Resultaat deelnemingen	2018	2017

Resultaat deelneming Zeeland Seaports Beheer B.V.

Resultaat uit deelneming m.b.t. Valuepark Terneuzen	375	250

Valuepark Terneuzen is opgericht met het doel de ontwikkeling en exploitatie van bedrijventerreinen rond Terneuzen ten behoeve van chemie gerelateerde activiteiten. Het resultaat deelneming is gebaseerd op 50% van het meest actuele businessplan Valuepark Terneuzen. Per saldo laat het businessplan over de gehele looptijd een positief resultaat zien.

Op basis van de ontwikkelingen in 2017 wordt een positieve inschatting gemaakt voor het resultaat Valuepark. Incidentele resultaten, zoals mogelijke boekwinsten op verkopen MVP-terrein, zijn hierin niet meegenomen.

Resultaat deelneming $WarmCO_2$

Resultaat uit deelneming m.b.t. $WarmCO_2$	-1.855	-3.186

WarmCO2 is opgericht met als doel de levering en distributie van restwarmte en CO2 te realiseren ten behoeve van de glastuinbouw in Zeeuws Vlaanderen. WarmCO2 zal dit doel verwezenlijken door het tot stand brengen, in stand houden en exploiteren van installaties, infrastructuur en andere voorzieningen. ZSP neemt deel voor 80% en Yara Nederland voor 20%. Het resultaat 2018 is gebaseerd op het in 2017 geactualiseerde businessplan. Dit businessplan laat over de gehele looptijd per saldo een positief resultaat zien. Vanwege het huidige negatieve eigen vermogen van WarmCO2 waarvoor ZSP garant staat, wordt het volledige resultaat van WarmCO2 als resultaat deelneming verantwoord.

WarmCO2 heeft te maken gehad met aanloopverliezen. De komst van nieuwe tuinders vorderde moeizaam en heeft pas recent geleid tot omzet- en resultaatverbetering bij WarmCO2. In 2016 en 2017 is het areaal glas substantieel uitgebreid, zodat de omzet van WarmCO2 vanaf 2017 is gaan stijgen. Daarnaast verbetert het resultaat van WarmCO2 door herstructurering van de leningenpositie.

Totaal resultaat deelnemingen	**-1.480**	**-2.936**

Overige deelnemingen

Naast de genoemde deelnemingen heeft Zeeland Seaports nog een aantal participaties waarop in begrotingsjaar 2018 geen resultaat wordt verwacht:

- Van Citters Beheer B.V. (100% dochter): sanering van het Thermphos terrein vindt plaats met de middelen die uit het faillissement beschikbaar zijn gekomen. Hierop wordt geen resultaat genomen. Hierbij is ervan uitgegaan dat de bijdrage van ZSP zoals in het Samsom rapport is opgenomen in 2017 wordt verwerkt.
- Flushing Service Park (minderheidsdeelneming 33%): er worden nog geen opbrengsten en kosten voorzien. Per saldo geen resultaat op deze deelneming.
- Sloewarmte (minderheidsdeelneming 33%): hier wordt geen resultaat verwacht.

4. Investeringsbegroting 2018 N.V. Zeeland Seaports

(bedragen x € 1.000)

Aanpassing van havenwerken	**2018**	**2017**
Kathodische bescherming kades Vlissingen	470	450
Reconstructie boordvoorzieningen	1.000	3.000
Peilvlet	33	650
Multibeam	12	250
Vervangen damwand Zevenaarhaven	0	150
Reconstructie zijkanaal D	2.568	0
Buitenhaven Vlissingen	850	0
	4.933	***4.500***

Informatisering en automatisering	**2018**	**2017**
ICT ontwikkelingen	**1.200**	**1.180**

Nieuwe werken	**2018**	**2017**
Investering spoor Axelse Vlakte	0	2.000
Kade Quarleshaven	0	4.000
Beurtvaartkade Terneuzen	1.000	0
Portfolio investeringen obv uit te werken business case	0	3.650
Tweede ontsluiting Axelse Vlakte, fase 1	440	0
	1.440	***9.650***
TOTAAL INVESTERINGEN	**7.573**	**15.330**

5. Kasstroomoverzicht 2018

	Begroting 2018	Begroting 2017	Rekening 2016
	€	€	€
Uit operationele activiteiten:			
Bedrijfsresultaat	21.404.000	12.071.000	27.036.226
Afschrijvingen	8.516.600	8.128.000	8.160.241
Boekwinst verkopen	0	1.300.000	-3.611.939
Mutaties in voorzieningen	-395.000	-546.000	-665.101
Mutaties in handelsvorderingen	0	0	-475.021
Mutaties in handelscrediteuren	0	0	742.364
Mutaties in overige vorderingen en schulden	-5.569.000	-2.149.000	11.578.659
Uit bedrijfsactiviteiten	**23.956.600**	**18.804.000**	**42.765.429**
Ontvangen rente	1.460.000	2.167.000	2.920.161
Betaalde rente	-7.760.000	-8.369.000	-9.701.271
Kasstroom uit operationele activiteiten	**17.656.600**	**12.602.000**	**35.984.319**
Uit investeringsactiviteiten:			
Investeringen immateriële vaste activa	-955.000	-380.000	-157.696
Investeringen materiële vaste activa	-6.618.000	-14.950.000	-9.548.221
Investeringen financiële vaste activa		0	-1.800.000
Desinvesteringen	0	0	6.413.539
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-7.573.000**	**-15.330.000**	**-5.092.378**
Uit financieringsactiviteiten:			
Mutatie bankkrediet	-9.500.000	3.000.000	-30.500.000
Resultaat deelneming VCB	p.m.	0	0
Mutaties overige financiële vaste activa	0	0	0
Mutatie leningen	-521.000	-521.000	-521.847
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	**-10.021.000**	**2.479.000**	**-31.021.847**
Kasstroomontwikkeling in boekjaar	**62.600**	**-249.000**	**-129.906**

Per 31-12-2018 wordt een totale financiering (inclusief leningen ten behoeve van de deelneming Valuepark Terneuzen) van € 306,6 mln verwacht, € 10 mln lager dan per 1-1-2018. Voor deze financiering is door de GR ZSP een garantie afgegeven ten gunste van de geldverstrekker. Hierbij is nog geen rekening gehouden met een financiering van VCB. Een eventuele cash storting aan VCB betekent een navenante verhoging van de financieringspositie van de NV ZSP onder garantie van de GR ZSP.

6. Meerjarenbegroting 2018-2021 N.V. Zeeland Seaports

	2018	2019	2020	2021
Som der bedrijfsopbrengsten				
Netto-omzet	52.111	53.681	55.303	56.925
Overige bedrijfsopbrengsten	3.823	3.593	3.650	4.406
TOTAAL	**55.934**	**57.273**	**58.953**	**61.331**
Som der bedrijfslasten				
Personeelslasten	8.895	9.162	9.437	9.720
Afschrijvingen materiële vaste activa	8.517	7.960	8.521	9.607
Overige bedrijfslasten	17.118	17.460	17.809	18.166
TOTAAL	**34.529**	**34.582**	**35.767**	**37.493**
BEDRIJFSRESULTAAT	**21.404**	**22.691**	**23.186**	**23.838**
Financiële baten en lasten	-8.863	-7.891	-7.147	-6.910
Resultaat deelnemingen	-1.480	-875	-38	-17
RESULTAAT	**11.061**	**13.926**	**16.000**	**16.910**

Rapportage garantstelling GR Zeeland Seaports ten behoeve van de NV Zeeland Seaports 2017

Inleiding

Voor de verzelfstandiging van Zeeland Seaports is eind 2010 onder andere de Garantie- en Dienstverlening Overeenkomst (GDO) getekend. In deze overeenkomst is de garantstelling van de Gemeenschappelijke Regeling Zeeland Seaports vastgelegd om de financiering van de activiteiten van de NV Zeeland Seaports te waarborgen. Over het gebruik van de garantstelling wordt jaarlijks gerapporteerd. In artikel 8 van de GDO is een aantal bepalingen opgenomen inzake de informatievoorziening van NV Zeeland Seaports aan de aandeelhouder. Overeengekomen is dat deze informatie gelijk met de begroting door de NV Zeeland Seaports wordt verstrekt.

In de garantie- en dienstverleningovereenkomst (artikel 6) is tevens afgesproken dat 3 jaar na inwerkingtreding van de overeenkomst wordt bezien in hoeverre er aanleiding is om tot bijstelling te komen van de termijnen zoals deze zijn voorzien in de overeenkomst. Het eerste onderzoeksrapport is in 2016 opgemaakt na gereedkomen van de aandeelhoudersstrategie en het strategisch Masterplan Zeeland Seaports.
De conclusies uit het rapport zijn:

1. Uit dit onderzoek bleek dat er op dit moment geen reden was om de (garantie)termijnen aan te passen.
2. Indien ZSP in de toekomst zelfstandig financiering wil aantrekken zal het opgebouwde track record in lijn moeten zijn met de financiële projecties.
3. De bestuurlijke structuur van ZSP is weloverwogen en helder, zowel vanuit governance als juridisch perspectief.
4. Voor een vervroegde beëindiging van de garantieregeling is toestemming van de financier noodzakelijk.
5. In verband met de negatieve marktwaarde van derivaten, de onzekerheid van de investeringsplanning, qua timing en volume en de gewenste flexibiliteit en ruimte om tegenslagen (ten opzichte van het SMP) op te vangen is het advies om de bufferruimte en garantiecurve op dit moment niet aan te passen.
6. Dit rapport stelde wel voor om de Net Debt / EBITDA ratio bij te stellen (maximaal 5x in plaats van maximaal 6x). Om praktische redenen zal het formele framework niet worden aangepast, echter in de praktijk zal ZSP het “op de markt financierbaar” zijn toetsen aan de genoemde waarde van 5.

Fusie ZSP/HBG

In het kader van de fusieonderzoeken zijn de 2 businessplannen van HbG en ZSP geconsolideerd. Hieruit blijkt dat de noodzakelijke ratio’s om te komen tot zelfstandige financiering in de komende jaren nog niet worden behaald. Uiteraard zal de combinatie leiden tot een verbetering van de ratio’s en wellicht ook tot een versnelde afbouw van de garantie. Aan de andere kant zal een bijdrage aan de sanering van de Thermhos terreinen weer een negatief effect opleveren. Indien de fusie doorgang vindt zal een extra afname van 2 x € 20 mln. in de garantiecurve worden geformaliseerd zoals overeengekomen. In 2018 zal de GDO rapportage een beeld geven van de geconsolideerde vermogensbehoefte en het verloop van de financiele- en bankratio’s.

Vooralsnog wordt de stand-alone rapportage aan u voorgelegd.

GDO rapportage 2017

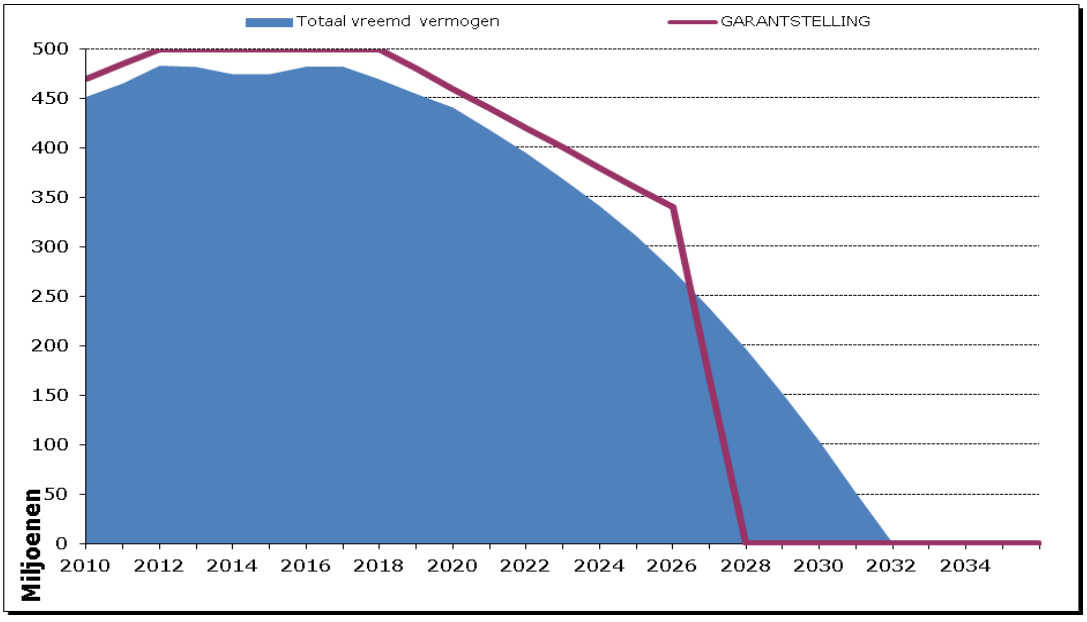
Deze GDO rapportage 2017 is opgesteld ervan uitgaande dat de garantiecurve (voorlopig) niet wordt aangepast.

1. Uitgangssituatie

De garantstelling is beperkt tot een garantieplafond conform een in 2010 bepaalde garantiecurve. Het overeengekomen garantieplafond is:

2010	470.000.000	**2017**	500.000.000	**2024**	380.000.000
2011	485.000.000	**2018**	500.000.000	**2025**	360.000.000
2012	500.000.000	**2019**	480.000.000	**2026**	340.000.000
2013	500.000.000	**2020**	460.000.000	**2027**	170.000.000
2014	500.000.000	**2021**	440.000.000	**2028**	0
2015	500.000.000	**2022**	420.000.000		
2016	500.000.000	**2023**	400.000.000		

In een figuur ziet de uitgangspositie er als volgt uit:

De rode lijn is het overeengekomen garantieplafond. Het blauwe vlak is het in 2010 verwachte vreemd vermogen dat met garantie wordt geleend. Het verschil wordt de ‘buffer’ genoemd.

Daarnaast is door de gemeenschappelijke regeling Zeeland Seaports voor 65 miljoen aan garanties verstrekt aan leningen ten behoeve van WarmCO2. In paragraaf 5 is dit nader beschreven.

De garanties zijn in september 2011 geëffectueerd door het ondertekenen van garantieovereenkomsten tussen de GR en de banken, inclusief onderliggende leningovereenkomsten tussen de NV en de banken.

Als een door de GR ZSP gegeven garantie wordt ingeroepen, is sprake van terugbetalingsverplichtingen door de NV ZSP.

Uitgangspunt bij de verzelfstandiging is dat vanaf 2026 wordt voldaan aan de volgende ratio's[1]:
• Solvabiliteit > 30%
• DSCR > 1,35
• ICR > 3,8
• Net Debt/EBITDA < 6,00

Op basis van de financiële ratio's en de marktverwachtingen zou NV Zeeland Seaports dan in 2028 helemaal geherfinancierd kunnen zijn zonder gebruik te maken van de garanties van de GR.

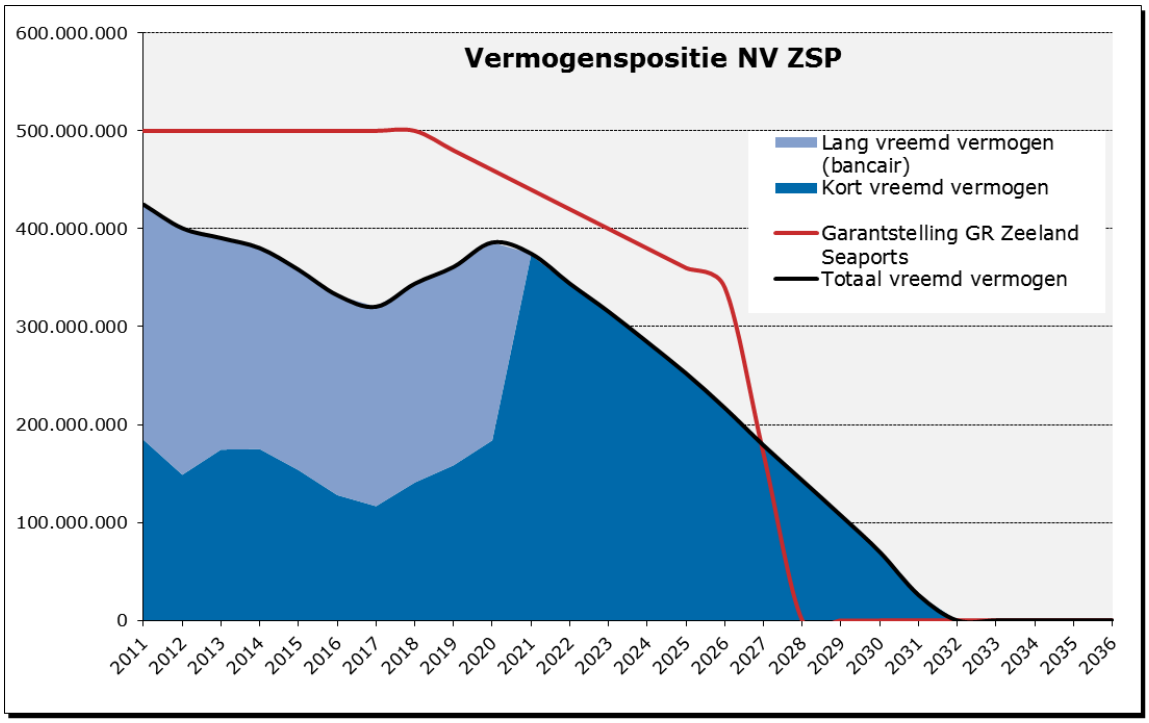
Per eind 2016 waren de ratio's als volgt:
• Solvabiliteit: 26%
• DSCR: 1,4
• ICR: 3,83
• Net Debt/EBITDA: 9,4

2. Update financieringscurve 2017

In 2017 is de financieringscurve van de NV Zeeland Seaports opnieuw geactualiseerd rekening houdend met de ambities uit het Strategisch Masterplan(SMP). Hierbij is rekening gehouden met de resultaten 2016/2017, het verloop van de investeringen en de laatste verwachtingen voor de komende jaren (w.o. de begroting 2018). Naast de reeds ingecalculeerde investeringen in het voormalige Thermhos terrein is een extra bijdrage aan VCB ad € 27,7 mln. meegenomen in de uitgaande cashflow.

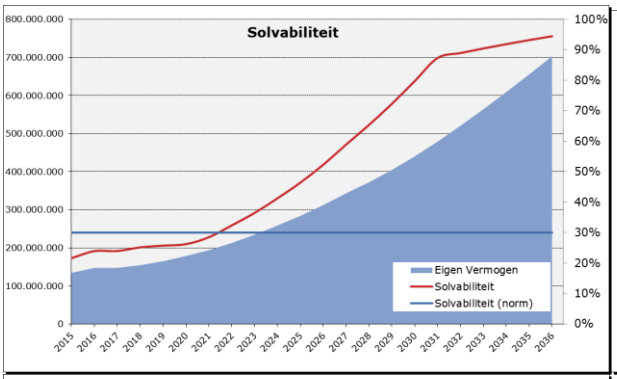
In onderstaande figuur is de geactualiseerde financieringscurve 2017 weergegeven. Vanaf 2017 is gerekend met actuele renteverwachtingen inclusief opslag in plaats van een vaste rekenrente.

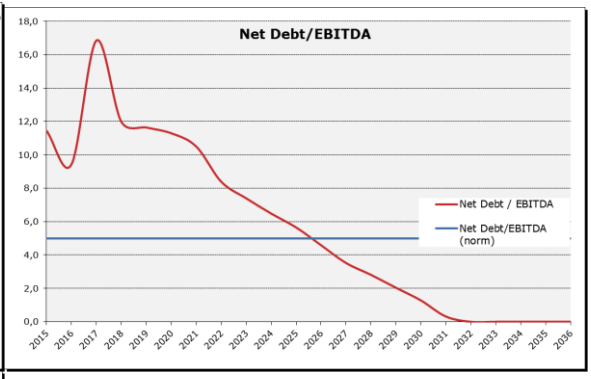
[1] Solvabiliteit geeft aan hoeveel eigen vermogen ZSP als onderpand voor het vreemd vermogen kan aandragen.
De DSCR wordt momenteel veelvuldig door financiers gehanteerd. Deze ratio geeft inzicht in hoeveel kasstroom uit de operationeel activiteiten beschikbaar zijn voor rente- en aflosverplichtingen.
De ICR stelt een financier in staat een beeld te krijgen over de ruimte die ZSP heeft in het bedrijfsresultaat om in ieder geval de rentelasten te kunnen betalen.
EBITDA staat voor Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization. Hiervoor wordt veelal het bedrijfsresultaat gehanteerd, geschoond voor rente en afschrijvingen. Met de Total Net Debt/EBITDA ratio krijgt een financier inzicht in de termijn die ZSP nodig zou hebben (in jaren) om middels de EBITDA het totale vreemd vermogen af te lossen.

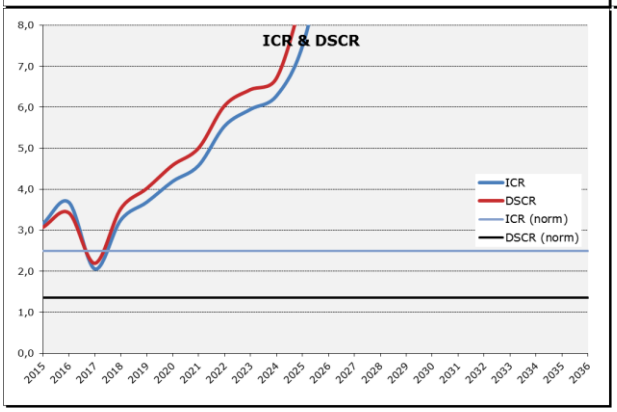

De belangrijkste verschillen tussen de grafieken 2010 en de grafiek 2017 zijn:

- Het huidige en verwachte vreemd vermogen in de grafiek 2017 is lager, waardoor het risico voor de aandeelhouders is afgenomen.
- De gemiddelde bufferruimte bedraagt EUR 108 mln.
- Op basis van deze nieuwe inzichten wordt in 2026 voldaan aan de ratio's. De ratio Net debt/EBITDA zal in 2026 voor het eerst kleiner zijn dan de aangegeven actuele norm (< 5). De overige ratio's voldoen al eerder aan de norm.
- Voor het verloop van de ratio's zie onderstaande grafieken:

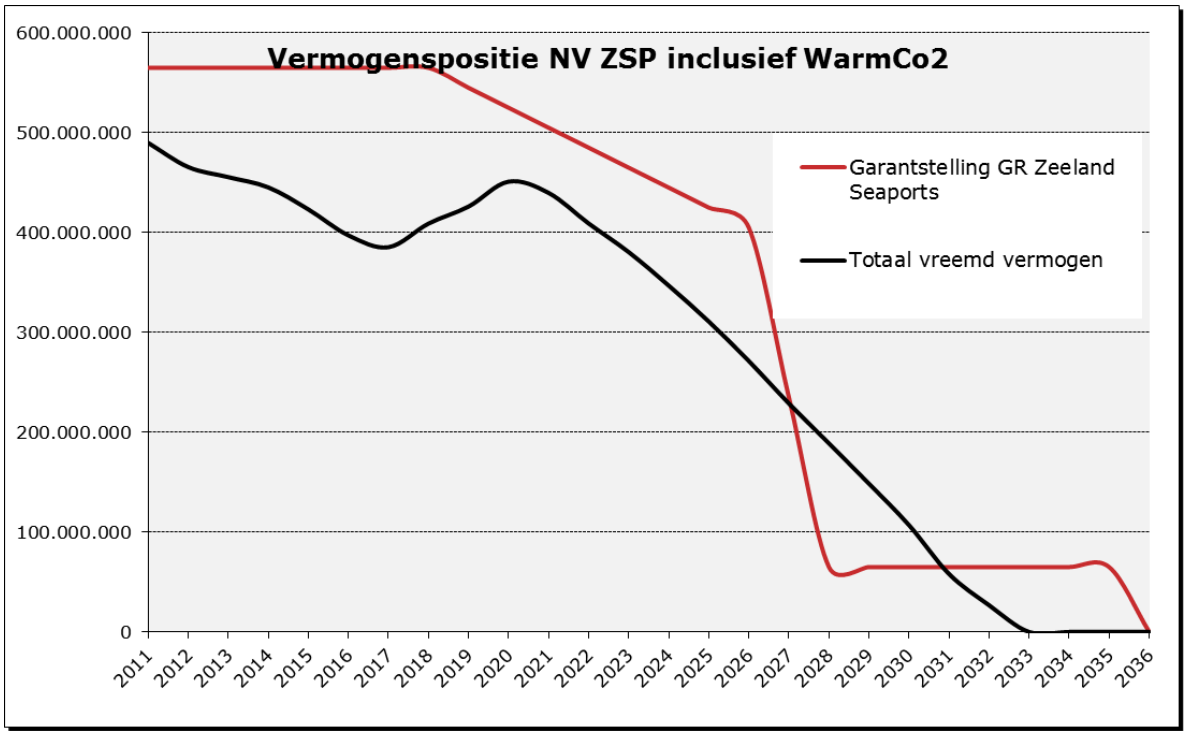

De stand van het vreemd vermogen per 31 december 2016 is:

	Stand per 31/12/2016
Vreemd vermogen volgens grafiek 2010	EUR 471 mln.
Stand per 31/12/16	EUR 332 mln.
Garantieplafond	EUR 500 mln.
Buffer	EUR 168 mln.

De toekomstige vermogenspositie is gebaseerd op zowel de bestaande situatie als op de verwachte ontwikkelingen. De in de prognose gehanteerde aannames kunnen in de praktijk uiteraard afwijken. In de jaarlijkse update worden deze aannames telkens opnieuw beoordeeld op basis van de dan geldende marktomstandigheden.
Om een helder beeld te geven van de totale financiering die onder de verstrekte garanties van de GR Zeeland Seaports wordt aangetrokken, is in onderstaande grafiek de financiering van WarmCO2 en de garantie van WarmCO2 geconsolideerd met de NV ZSP.

3. Actuele financieringspositie

Per 30 september 2017 ziet de financieringsportefeuille voor de NV ZSP er als volgt uit:

Bedragen in EUR x 1 mln.

	Totaal Leningen onder garantie	**Garantie-plafond**
Totaal	314,5	500,00

Per 30 september 2017 ziet de financieringsportefeuille voor WarmCO2* er als volgt uit:

bedragen in EUR x 1 mln.

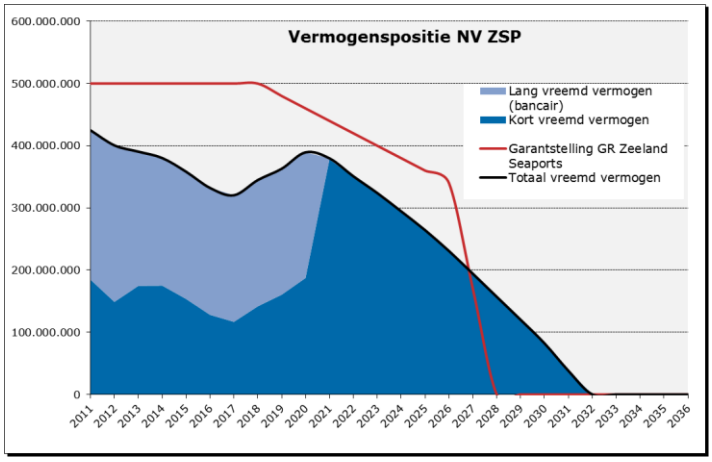
	Totaal leningen onder garantie	**Garantie GR**
WarmCO2	65,0	65,0

* de leningen door de NV ZSP aan WarmCo2 verstrekt vallen onder de financieringspositie van de NV ZSP.

4. Gevoeligheidsanalyses

In deze paragraaf is een aantal scenario's beschreven waarmee de gevoeligheid voor een aantal situaties wordt toegelicht.

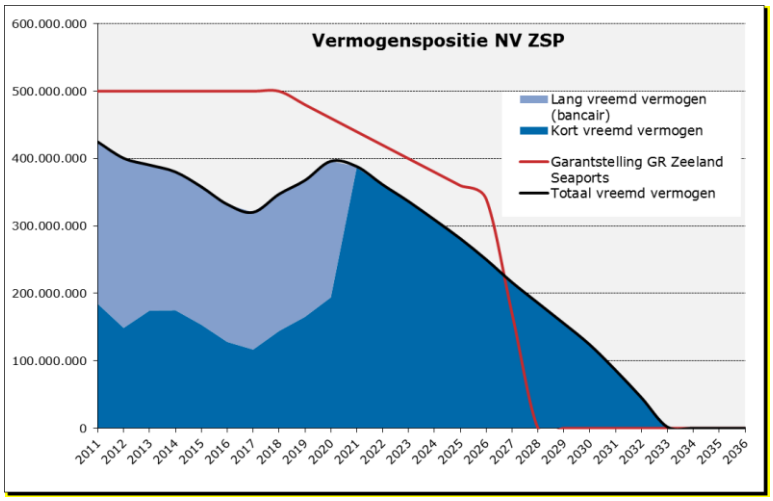
Rente
De rentekosten zijn aangepast aan de actuele rentecurve. Een stijging van deze curve met met 1% leidt tot de volgende financieringscurve;

Een hogere rentecurve heeft gering effect op de financieringsbehoefte. ZSP heeft haar positie voor langere termijn gehedged zodat deze stijging slechts effect heeft op gemiddeld 35% van de totale leenportefeuille. De gemiddelde bufferruimte daalt met EUR 8 mln. naar EUR 100 mln.. Een prudent treasury management beleid zorgt ervoor dat het risico op verhoging van de rente kan worden beheerst door monitoring van de rentecurve en tijdige actie indien noodzakelijk.

Inkomsten
De inkomsten van de NV ZSP zijn voor bijna 50% afhankelijk van de conjunctuurgevoelige havenactiviteiten. Daarnaast bestaat er een risico van het niet of later uitgeven van terreinen of het terugkomen van terreinen als gevolg van een faillissement.

Om de gevoeligheid op de financieringsbehoefte zichtbaar te maken zijn de inkomsten met 20% verlaagd.

De curve blijft in dit scenario onder het garantieplafond met instandhouding van een bufferruimte. Echter in 2027 wordt voldaan aan de ratio's, 1 jaar later dan verwacht in het basis scenario. In de bedrijfsvoering (planning en control) is monitoring van de omzet ten opzichte van de bedrijfslasten een belangrijk instrument om de kasstroom in stand te houden. Indien omzet terugvalt is actie nodig in de zin van kostenbeheersing en het zoeken naar nieuwe verdienmodellen om tegenvallende haveninkomsten op te vangen. De strategie is gericht op stijging van de overgeslagen tonnen met daaraan een gerelateerde toename van de haveninkomsten.
De oorzaak voor de geringe gevoeligheid heeft te maken met het aanwezig zijn van een grote stabiele inkomstenstroom uit erfpacht. Het effect van een additionele uitgifte op deze massa is slechts beperkt.

Naast tegenvallende inkomsten als gevolg van marktontwikkelingen zijn er risico's met betrekking tot de invoering van de vennootschapsbelasting voor zeehavens vanaf 2017. Per 2017 zijn de zeehavens, waaronder Zeeland Seaports, niet meer vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Tegen dit besluit is door de Nederlandse havens beroep aangetekend bij het Europese Hof in Luxemburg. Het ontbreken van een level playing field in de Europese Unie is hiervoor de belangrijkste motivatie.

Ervan uitgaande dat de zeehavens onder het vennootschapsbelastingregime vallen is Zeeland Seaports in overleg met de belastingdienst over de waardering van de beginbalans. Er moet onder andere overeenstemming worden bereikt over de te hanteren discontovoet, de wijze van waardering en de positie van de verschillende deelnemingen van Zeeland Seaports. De uitkomsten van deze afstemming zijn nog onzeker zodat de effecten van de invoering van de vennootschapsbelasting niet in te schatten zijn en dus nog niet in de financieringsbehoefte zijn meegenomen. Het effect (25% en, conform plannen uit het recente regeerakkoord Rutte III, in de komende jaren afgebouwd naar 21%) van de fiscale winst kan substantieel zijn.

Naar schatting is de impact medio 2018 duidelijk en zal worden geprojecteerd in de GDO rapportage 2018.

Indien de bufferruimte in welk scenario dan ook daalt onder de EUR 15 mln. zegt de garantie- en dienstverleningovereenkomst hierover het volgende;

2.4. De NV ZSP verplicht zich jegens de GR ZSP de navolgende interne procedure te volgen:
A Het Bestuur is bevoegd tot het aangaan van verplichtingen die leiden tot een wijziging van de Financieringscurve voor zover de Buffer tenminste 15 miljoen Euro blijft bedragen.
B Ten aanzien van het aangaan van verplichtingen die leiden tot een kleiner verschil dan 15 miljoen Euro in de Buffer, dient het Bestuur daartoe voorafgaand de goedkeuring van de Raad van Commissarissen te hebben verkregen. Daarbij geldt als bijkomende voorwaarde dat door het Bestuur voldoende is aangetoond dat deze in sub B bedoelde verplichting leidt tot verkorting van de termijn van Afbouw, met dien verstande dat daarbij gerekend mag worden met de Buffer in verband met de flexibele bedrijfsvoering.

2.5 De NV ZSP zal na gebruik van de Buffer streven naar herstel van de Buffer in de omvang van vóór het betreffende gebruik.

In geen van de genoemde scenario's zal hier sprake van zijn.

5. WarmCO2

In artikel 3 van de GDO is overeengekomen dat de GR ZSP zich tevens garant stelt voor eventuele leningen die de NV ZSP moet aangaan wanneer derden jegens de NV ZSP een beroep doen op de WarmCO2 garantie (de GR staat voor max. EUR 65 mln. garant tbv WarmCO2).
Banken zullen zich in het geval van 'wanprestatie' door WarmCO2 wenden tot de Garant c.q. Borg, zijnde de GR. In aanvulling op voornoemde formele status wordt echter bevestigd en erkend dat de GR zich in dat geval materieel zal wenden tot de NV. Met andere woorden: formeel staat de GR aan de lat voor de zgn. 'WarmCO2-garantie', maar materieel zal de GR een eventuele financiële aanspraak van de banken 'afwentelen' op de NV. Het aanknopingspunt hiervoor is gelegen in artikel 3 van de Verzelfstandigingsovereenkomst waar is bepaald

dat de NV de GR vrijwaart omdat de gehele onderneming, inclusief alle contracten, voor rekening en risico van de NV is.

GR Zeeland Seaports heeft een garantie gegeven aan WarmCO_2 tot een bedrag van € 65 miljoen.
De NV ZSP heeft additioneel een overbruggingskrediet verstrekt van EUR 14,085 mln. De onder dit krediet door WarmCo2 aangetrokken lening bedraagt per 30 september 2017 EUR 11,385 mln. Dit krediet is opgenomen in de financieringscurve van de NV ZSP. In 2017 is de verwachting dat WarmCo2 cash flow neutraal kan opereren wat betekent dat de schuldpositie niet meer zal groeien.

Conclusies

Uit de in 2016 uitgevoerde marktconsultatie blijkt dat het gehanteerde referentiekader uit 2010 nog actueel is. Slechts de ratio Netdebt/EBITDA is iets verscherpt van 6 naar 5. Om praktische redenen is ervoor gekozen het formele kader niet aan te passen. Uiteindelijk gaat het erom onder welke voorwaarden vermogensverschaffers bereid zijn de NV ZSP zonder garantie te financieren. Dit zal over 3 jaar opnieuw aan een marktconsultatie worden onderworpen zoals afgesproken in de GDO. De fusie zal gevolgen hebben voor de verwachte vermogenspositie en de ratio's van de fusieonderneming.

De financieringscurve ZSP stand alone ontwikkelt zich positief ten opzichte van de in 2010 verwachte curve. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een lage rentestand en lagere investeringen (gunstige aanbestedingsresultaten en uitstel).

Het jaar waarin de NV ZSP zelfstandig kan financieren is gelijk gebleven (2026).

Uit de gevoeligheidsanalyse blijkt dat de financieringsbehoefte slechts beperkt volatiel is voor een rentemutatie of een lagere uitgiftetempo.
De effecten van de implementatie van vennootschapsbelasting zijn nog niet meegenomen in de curve vanwege het feit dat er nog veel onzekerheden zijn over de waardering van de fiscale openingsbalans. Ook de investeringsplanning en de hiervoor benodigde gelden zijn nog onzeker en afhankelijk van marktvragen. Naast de fusie kunnen met name de laatste 2 genoemde factoren zorgen voor afwijkingen in de toekomstige financieringsbehoefte.

Terneuzen, 10 november 2017

.